

World Goodwill

NYHETSREVY

Nr 4 2008

En tidskrift som visar Den goda viljans energi i världen.

Om finanskrisen

Den pågående finanskrisen är så genomgripande och allvarlig att vi alla berörs av den. Människor av god vilja kommer att försöka hitta vägar för att lösa de problem som följer i krisens spår. Nedanstående tankar och funderingar kan då vara till hjälp, när man ger sig i kast med detta.

FÖRTROENDE

En stor del av den nuvarande turbulensen på världsmarknaden sägs ha varit orsakad av att förtroendet för de finansiella institutionerna kollapsat och att man inte längre tror på värdet av de finansiella instrumenten. Så det är värt att reflektera en stund över vad ordet förtroende egentligen betyder.

Tidigare framlevde mänskligheten till största delen sitt liv i små samhällen. Då var det lättare att skaffa sig en uppfattning om en persons trovärdighet. Allt talade för att man kände personen i fråga, antingen direkt eller indirekt. Förtroende baserar sig på en bedömning av en annan persons karaktär, om man är mottaglig för kvaliteterna hos en annan persons medvetande – man kan även säga att det är frågan om att kunna kontakta en annan persons själ.

I själva verket är förtroende en effekt av tron, som är en av de tre dygder som aposteln Paulus talade om. När vi tror på andra, har vi en tilltro till deras ord och handlingar, för vi tror på deras inneboende godhet. Detta hindrar inte alls att vi erkänner att de har mänskliga fel och brister. Men det faktum att folk från tid till annan misslyckas med att leva upp till det bästa inom sig, innebär inte att man förnekar det bästa i dem, vilket är grundvalen för tro och tillit.

Betraktar vi förtroende på det sättet står det klart att vi inte kan reducera det till något skrivet på en papperslapp, ett kontrakt. Kontrakt, det spelar ingen roll om de är skriftliga eller muntliga, är rättsliga dokument. Förtroende, däremot, är en relationskvalitet, och som sådan, kan den bara manifesteras mellan människor. Så när vi säger att institutioner t.ex. banker inte längre 'litar på' varandra, gör vi oss skyldiga till en form av feltänkande. Det vi fak-

tiskt menar är att bankfolket känner sig osäkert på om de inbördes juridiska bankkontrakten kommer att fullföljas, av skäl som förmodligen inte har något att göra med tillförlitligheten hos de individer, som direkt är involverade i kontraktet. Detta gäller speciellt just nu, för, av flera skäl (som ska i korthet förklaras nedan) råder stor osäkerhet om värdet av ett antal komplicerade finansiella instrument som banker och andra finansinstitut har spekulerat i i stor skala de senaste åren. Och som ett resultat av en sådan osäkerhet blir finansinstituten mycket mer ovilliga att låna ut pengar till varandra. De vet ju inte om den institution som de lånar ut till står inför en kollaps. Detta har drivit upp kostnaderna för lån mellan banker. Sålunda har en del finansinstitut som i hög grad varit beroende av sådana lån för att finansiera sina dagliga finansoperationer befunnit sig i en omöjlig situation (såsom den brittiska banken *Northern Rock*. Den hade dessutom problemet att policyn för hypotekslån var övermåttan riskabel).

Finansväsendet är nu så globalt och opererar så snabbt att möjligheten att upprätta verkligt förtroende mellan individer som en grund för ekonomiska förbindelser är fjärran. Men tiden kanske är inne att sakta ner penningrotationen genom systemet, att avsätta tid för att fundera över hur helheten kan vinna på det. Regeringarna samarbetar redan för att avhjälpa nuvarande kris, och de grunna på hur ekonomin ska kunna regleras mer effektivt. Låt oss hoppas att människor av god vilja med specialkunskaper på området gör sina röster hörda och att man tar hänsyn till dem i regeringsdiskussionerna. Ett område som verkar färdigt för utredning är hur komplicerade finansiella instrument och affärer har blivit. När världens rikaste person, Warren Buffett, kan säga om de instrument som kallas derivat att de är "ekonomiska massförstörelsevapen" är tiden sannerligen inne för en förenkling. Som det sägs i Agni Yoga (Helena Roerich): "Att förenkla eller att komplicera? Det minsta barn fördrar det tidigare." Att få en bättre känsla för vilken roll komplikationer har spelat i den nuvarande krisen är något som måste övervägas

och behandlas.

RISKER

Risker och faror är en oundgänglig del av livet. De som sysslar med finanser vet detta mycket väl. De vill därför så långt det går kvantifiera riskerna och minimera dem. En sådan policy fungerar vanligtvis tillräckligt bra. Men när hela marknaden systematiskt undervärderar riskerna i vissa investeringar, så uppstår faran av en spekulationsbubbla.

För att analysera nuvarande kris mera i detalj är det till hjälp att läsa igenom och fundera över de principer som Alice Bailey diskuterar i sina böcker, nämligen strålarna. Strålarna sägs vara den viktigaste präglade energin i medvetandet, och den stråle som huvudsakligen associeras med pengar och ekonomi är den tredje strålen för aktiv intelligens. Precis som alla strålarna är dess energi i grund och botten neutral, men den kan åstadkomma både positiva och negativa verkningar. En negativ effekt är dragningen till intelligens och en kärlek till komplikationer för sakens egen skull. Som sagts tidigare har det lett till alltmer komplicerade finansinstrument. Man kunde tycka att det inte är något speciellt krångligt med ett hypotek – ett lån med egendom som säkerhet. Men genom en process av ekonomiska trollerier har miljontals människor utan möjlighet att betala dem fått hypotekslån (s.k. *subprimelån*), som delats upp i miljardtals pyttesmå bitar, och därefter satts ihop igen i ekonomiska paket som kallas för *Collateralised Debt Obligations* (CDO:er) [CDO – mer komplicerad kreditförsäkringsstruktur i en portfölj med många obligationer.]

Och det finns andra ännu mer sällsamma finansinstrument såsom skydd mot kreditförluster på en företagsobligation (CDS – *credit default swap*), involverade i krisen. Dessa är de s.k. *toxic assets* [där staten ska köpa upp problematiska tillgångar eller "toxic assets", t.ex. huslån där låntagaren är på väg mot konkurs, som tynger ner marknaden] som förgiftar det ekonomiska systemet.

Varför vill man då sönderdela hypoteken så här? Kort svar: man vill minska risken. Sub-primelån är riskabla för att man inte kollar låntagarna. Genom att spjälka upp ett sub-primelån och sprida ut delarna på ett stort antal CDO:er, bör varje CDO vara en mindre riskabel investering än hela lånet. För när en hypotekslåntagare inte klarar att betala av på sitt lån, bör inte de multipla lånen, som CDO:erna, omfattas. Dess värre för alla inblandade – hypoteksinnehavare, hypoteksuppläggare och skapare av och investerare i CDO:er, och indirekt nästan alla – har detta antagande visat sig vara fel. Amerikanska fastighetsmarknaden gick igenom en lång period av stigande priser, och det var oundvikligt att vid någon tidpunkt justeringen skulle komma. Den kom, priserna började falla över hela marknaden, låntagare i stort antal klarade inte av

sina betalningar och plötsligt började CDO:erna vara mycket dåliga investeringar. Eftersom de bristande hypoteken är splittrade över många CDO:er har det blivit nästan omöjligt att rätt värdera dem. Så de som haft stora kvantiteter av dessa tillgångar har nu ingen möjlighet att sälja dem vidare. Och de vet inte hur mycket de är värda heller, vilket skapar stor osäkerhet om deras ekonomiska välstånd. Och eftersom CDO:er har sålts till många investerare och institutioner över hela världen är problemet på motsvarande sätt omfattande. Ett sätt att tackla problemet är nu att regeringar går in och köper dessa 'toxic assets' av finansinstituten. Detta låter förhoppningsvis institut med stora innehav av värdepapper återhämta sig. Och när tillgångarna slutligen säljs av regeringarna är vidare förhoppningen att de säljs till sitt ursprungliga värde eller nära detta. Då ser man till att det inte blir någon eller bara en liten förlust – eller kanske till och med en vinst – för skattebetalarna.

Så en stor del av den nuvarande krisen handlar om svårigheten att korrekt bestämma riskerna. Det verkar konstigt att bankväsendet, som tidigare var känt för att vara i hög grad riskobenäget, rent av intill tråkighetens gräns, nu är spelplanen för en sådan uppenbar lättsinnighet. Kanske är den enklaste, men minst tilltalande förklaringen, att när bankdirektörerna märkte att de hade makten över enorma penningssummor och dito penningströmmar, gav de efter för glamouren i materiella rikedomar. De blundade för riskerna och struntade i sitt ansvar. Det är lätt att döma andra för detta felsteg – men Kristus varnade oss för att döma andra utan att samtidigt döma oss själva. Vem kan säga hur man själv skulle ha handlat i samma situation? Men utan att peka finger åt någon särskild så är det naturligtvis rätt att säga att girigheten infekterade systemet och skadade det.

GIRIGHET

Ja, girigheten fanns verkligen, inte bara på finansmarknaden, utan också i låntagarnas uppträdande – med andra ord, i vanliga medborgares uppträdande – fastän det är tvivel underkastat om många låntagare till fullo förstod vilka risker deras uppträdande innebar. Svårigheten är att när pengar är lätta att komma över finns alltid frestelsen att utnyttja det, att kasta tärningen en gång till eftersom den verkar viktad till din favör. Så handlarna gjorde bara en affär till, och medborgarna lånade detta lilla extra till sin drömbostad – bara för att, när krisen kom, upptäcka att de gått för långt och befann sig i riskzonen.

EN STRAMARE LIVSFÖRING

Som ett resultat måste mänskligheten, speciellt i väst, anpassa sig till de nya realiteterna. Skatterna kanske går upp, eller vi får en nedskärning av viktig samhällsservice, utan att lönerna höjs – eftersom räddningspaketen i sista hand betalas av skattebetalarna. Reger-

ingarna måste vara noggranna med, samtidigt som de försöker rädda sina banker, att skapa skyddsnet för medborgarna. Det är förståeligt att folk blir oroliga när de märker att de nu belastas med en skuld som de inte räknat med. Å andra sidan kan man se positivt på situationen. Man får vara med och ta ansvar för de välbehövligen ekonomiska reformerna. Det vore bra om regeringar kunde erkänna denna medborgarnas nya roll, och ge den mer konkreta uttryck – kanske genom att bilda medborgarpaneler som kan granska hur räddningsplanerna framskrider, i ett slags ekonomiskt juryåtagande.

Hur som helst måste alla vara beredda på en period av stram, spartansk livsföring. Förhoppningsvis kommer detta att ge ett bättre perspektiv på skillnaden mellan behov och begär. Det rådande klimatet av köpgalenskap har grumlat varseblivningen. Det har lett till att folk ser varor och tjänster som tidigare generationer såg som ren lyx som rättigheter. Beträffande detta kommenterade Alice Bailey att "det är bara när människorna står med tomma händer och en förverkligad ny värdenorm som de åter får rätten att äga." (Glamour, ett världsproblem, pp. 55-56). Ett liv i anspråkslös enkelhet kanske kan hjälpa mänskligheten att lita mera på andens rike än på de materiella formerna.

SAMHÖRIGHET/ENHET/SYNTES

I dessa orostider är det viktigt att förstå att vi alla sitter i samma båt. Det blir allt klarare att detta är ett globalt problem som man måste hitta en global lösning på. Det finns uppmuntrande tecken på att regeringar erkänner detta. Ett antal multilaterala initiativ är i full gång för att få systemet att ta fart. Och man talar nu om ett toppmöte på världsnivå för att diskutera världskapitalismen. Syntesens energi, som handlar om helheter, är därför verksam, och kan tas i anspråk av de som söker globala lösningar. Det skulle verkligen vara bra om ett sådant gemensamt agerande kunde upprepas när man står inför andra globala utmaningar, såsom klimatförändringarna. Och låt oss hoppas att vanliga medborgare kommer att hitta kreativa lösningar för samarbete. Time dollar-systemet (det s.k. tidsbankkonceptet, ö.a), bilpools, LETS [*Lets* är en alternativ valuta eller snarare ett valutasystem för byte av varor och tjänster utan profit. Ursprunget till *Lets* finner man i Josiah Warrens klassiska försök 1827 i hans tidsaffär där arbetstid byttes mot varor och tjänster. I Sverige finns *Lets* i Göteborg] är exempel på sådana mekanismer, som hjälper till att bygga upp nätverk av verkligt förtroende i berörda samhällen.

PENGARNAS VERKLIGA ROLL

Hur enorma penningssummor har dykt upp och försvunnit igen under den tid som bubblan växt och nu exploderat, reser frågan om exakt vilken roll pengar och ekonomi bör spela i samhället. Följande citat från Alice Bailey inrymmer en del tankeväckande insikter

som verkar speciellt relevanta för närvarande:

"Penningfrågan är som helhet betraktad en av de svåraste för tillfället och även den enklaste. Det svåra ligger i att man i generationer har tänkt fel. Det har utvecklats problemet, vilket har lett till felaktiga attityder, till och med bland de mest hängivna lärjungarna. Mänsklighetens inställning till pengar har färgats av girighet, av sniket roffande för det lägre jaget, av missunnsamhet, av materiellt begär och av det förskräckligt tråkiga behovet av sådant som i sin tur är resultatet av dessa felaktiga attityder. Dessa leder till den katastrofala ekonomiska situation som vi ser överallt omkring oss. Den är effekten av orsaker som initierats av människan själv. I penningens pånyttfödelse och människans förändrade inställning till den kommer till slut världens befrielse. Om inte detta sker inträder en ödesdiger situation. Pengar (som vi känner till dem) kommer att försvinna från jorden och situationen måste lösas på annat sätt. Låt oss hoppas att detta inte kommer att bli nödvändigt utan att det blir möjligt att förändra mänsklighetens tänkande om pengar, så att de ses som en viktig andlig tillgång, som en bestämd andlig skyldighet och som ett medel för verkligt världsarbete. Pengarnas väktare kommer då att ta sitt ansvar utan fruktan och med den förståelse som tillkommer dem. För närvarande håller de fast dem av rädsla för framtiden och misstro inbördes. Nyckeln till att rätt spendera pengar och deras rätta användning kan summeras i följande uttalande som jag vill att ni alla fäster er uppmärksamhet på:

Eftersom pengar tidigare bidrog till personens och familjen behov så måste de i framtiden bidra till att tillgodose gruppens och världens behov. Varje enhet har tidigare försökt fungera som en magnet och dra till sig det som tillgodoser vad man ansett vara dess behov – om status och utbildning saknades – med användande av personligt arbete och möda och ekonomisk styrning där det var möjligt. Grupper i framtiden måste fungera som magneter. De måste se till att de besjålas av kärlekens ande. Jag ger er här en tanke som har stora utvecklingsmöjligheter.

Behov, kärlek och magnetisk kraft är tre saker som – medvetet eller omedvetet – drar till sig pengar. Men de måste manifesteras samtidigt. Tidigare behov har inte alltid varit verkliga, även om man har tyckt det (det är så världen ser ut... illusion). Kärleken har varit självisk eller överklig. Man har krävt materiella saker som varken varit nödvändiga för hälsan eller lyckan. Den magnetiska kraften som man använt har därför haft fel motiv och den processen – som uppträtt under så lång tid – har lett till nuvarande ödesdiga ekonomiska situation i världen...

... Pengar är manifesterad energi. All energi kan användas på olika sätt, eftersom den i sig är en opersonlig och blind kraft. Den kan användas själviskt eller osjäl-

viskt. Detta utgör i sig den huvudsakliga skillnaden. Motiv och kreativt tänkande bestämmer den magnetiska kraften i en grupp eller hos ett center. Fastställ ditt motiv. Se till att ditt gruppideal och din gruppkärlek är förhärskande. Använd färdigheten att agera. Detta kommer att omfatta riktig förberedande meditation plus rätt tänkande. Då kommer du att märka att det som du behöver kommer att finnas tillgängligt.”

Discipleship in the New Age, del 1, pp.271-273

För dem som vill granska pengarnas andliga dimension mera ingående finns boken *Money: the Medium of Loving Distribution* att beställa hos World Goodwill. Det är en sammanställning av citat ur Alice Baileys produktion. (ö.a. finns inte på svenska).

Slutresultatet och den historiska betydelsen av det

som händer just nu är inte uppenbar för tillfället. Om det kommer att bli större förändringar i de internationella finanssystemen, med större transparens och mera rättvis fördelning återstår att se. Men möjligheten finns att materialismen förlorar åtminstone något av sitt fasta grepp om fördelningen. Många tänkare, exempelvis James Robertson (www.jamesrobertson.com), Hazel Henderson (www.hazelhenderson.com) och Bernard Lietaer (www.lietaer.com) och grupper såsom *New Economics Foundation* (www.neweconomics.org) har redan lagt fram scenarier där de visar på en lämpligare roll för pengarna i samhället. Syftet är att skapa ett bättre samhälle för alla. Låt oss hoppas att nuvarande kaos kommer att ge utrymme för analys av sådana idéer och handlande enlighet med dem.

DEN STORA INVOKATIONEN

(omarbetad version)

Från Ljusets punkt i Guds Sinne,
låt Ljus strömma in i människornas sinnen.
Låt Ljus stråla ned över jorden.

Från Ljusets punkt i Guds Sinne
låt Ljus strömma in i människornas sinnen.
Låt Ljus stråla ned över jorden.

Från Kärlekens punkt i Guds Hjärta,
låt kärlek strömma in i människornas hjärtan.
Må Kristus återvända till jorden.

Från Kärlekens punkt i Guds Hjärta
låt kärlek strömma in i människornas hjärtan.
Må Den kommande återvända till Jorden.

Från det centrum där Guds Vilja är känd,
låt människornas små viljor ledas av ett högre syfte -
Det syfte som Mästarna känner och tjänar.

Från det centrum där Guds Vilja är känd
låt människornas små viljor ledas av ett högre syfte
- Det syfte som Mästarna känner och tjänar.

Från det centrum som vi kallar mänskligheten
låt kärlekens och ljusets plan ta form
och må den försegla dörren till det onda.

Från det centrum som vi kallar mänskligheten
låt kärlekens och ljusets plan ta form
och må den försegla dörren till det onda.

Låt Ljus, Kärlek och Kraft återupprätta Planen på jorden.

Låt Ljus, Kärlek och Kraft återupprätta Planen på jorden.

ATT VERKA FÖR ATT SKAPA RIKTIGA RELATIONER

ISSN 1650-5263

World Goodwill är en internationell rörelse som verkar för att mobilisera den goda viljans energi i världen och att skapa riktiga mänskliga relationer. Organisationen grundades 1932 som en tjänande verksamhet inom Lucis Trust. I Storbritannien är Lucis Trust en registrerad utbildnings- och välgörenhetsorganisation. I USA är den ett icke-vinstdrivande, skattebefriat utbildningsföretag. World Goodwill är en av FN godkänd NGO (icke-statlig organisation) och den brukar delta i de reguljära rådgivande mötena i FN:s högkvarter. Lucis Trust finns med på ECOSOC:s lista över rådgivande organisationer.

World Goodwills Nyhetsbrev kommer ut fyra gånger om året. Vill du ha fler exemplar, hör gärna av dig. Förutom den engelska originalversionen *World Goodwill Newsletter* ges nyhetsbrevet också ut på danska, franska, grekiska, holländska, italienska, portugisiska, ryska, spanska, svenska och tyska.

Den engelska hemsidesadressen är www.worldgoodwill.org Här kan du läsa nyhetsbrevets originaltext.

World Goodwills arbete finansieras uteslutande genom gåvor och det kostar inget att prenumnera på nyhetsbrevet. Men varje gåva - stor eller liten - är mycket välkommen. På så sätt kan information spridas till så många som möjligt. Gåvor till Lucis Trust, kan göras till postgiro: 74267-6, då stöder du den internationella verksamheten. Om du vill bidra till att materialet kan ges ut på svenska kan du använda banknumret nedan.

WORLD GOODWILL

1 Rue de Varembe (3è)
Case Postale 31
1211 Genève 20
Schweiz

Suite 54
3 Whitehall Court
London SW1A 2EF
Storbritannien

120 Wall Street
24th Floor
New York NY 10005
USA

Översättning, layout och utskick: Svenskt Informationscenter för World Goodwill och Trianglar
Granängsringen 16, 135 44 Tyresö. Hemsida: <http://www.goodwilltriangel.org> E-post: info@goodwilltriangel.org
Tel: 018- 53 01 20 (dagtid) eller 08-798 28 78 (kvällstid) Svenskt Informationscenters arbete finansieras enbart genom gåvor. Varje gåva bidrar till att information kan spridas till flera personer. Bankgironummer: 5777-1537